

REPTES

Programa promogut per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) de prevenció selectiva del consum d'alcohol i cànnabis.

El programa el desenvolupen a l'aula el mateix professorat de Programes de Formació i Inserció (PFI) dels centres educatius, amb el suport de material didàctic i assessorament continuat oferts per part de l'equip del Servei de Salut Comunitària de l'ASPB. El material didàctic inclou el joc de taula "Tu Saps, tu Tries" i accés al joc online "Juvelon".

Es recomana que tot el professorat que realitzi el programa per primera vegada assisteixi a una formació que es fa al principi de cada curs.

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics i concertats

ETAPA

Programes de formació i inserció

DURADA

12 hores

CONTEXT

Tot i que la majoria de les persones joves que experimenten amb drogues abandonen el seu consum després de l'adolescència, algunes d'elles poden evolucionar a patrons de consum problemàtic. S'han identificat diversos factors de vulnerabilitat que es manifesten en certs grups i zones geogràfiques amb risc de transició cap a patrons d'ús problemàtic i situacions d'exclusió social.

El REPTES és un programa de prevenció selectiva que pretén intervenir en joves amb dificultats dins del sistema educatiu, joves en risc d'abandonar prematurament el sistema educatiu, joves que fan consums experimentals de substàncies, o joves de famílies en situació de risc. És un programa que va més enllà dels missatges convencionals propis de la prevenció universal i per tant, no està recomanat per l'alumnat de l'ESO.

El programa pretén influir en l'aprenentatge i la incorporació de conductes relacionades amb el consum d'alcohol i de cànnabis per tal d'evitar-ne el consum problemàtic.

Les sessions es basen en el model teòric ASE per estimular canvis en les actituds, normes socials, autoeficàcia i expectatives de resultats i en l'ús d'estratègies com ara l'establiment d'objectius esglaonats i l'automonitoratge.

OBJECTIUS

- Promoure la incorporació de coneixements sobre els principals riscos de consum acrífics d'alcohol i cànnabis.
- Incorporar capacitat d'argumentació respecte a les decisions que es prenen amb relació al consum d'alcohol i cànnabis.
- Millorar les habilitats socials davant la pressió social per al consum d'alcohol i cànnabis.

A QUI VA ADREÇAT

Alumnat de Programes de formació i inserció (PFI) de centres educatius públics i concertats.

DURADA

Set sessions d'1h i 30 minuts de duració i una festa de cloenda (12h en total).
Caldria afegir una formació inicial de 8 hores de duració per al professorat.

DESCRIPCIÓ

L'ASPB ha dissenyat el programa assumint els pressupòsits de la prevenció selectiva. El programa ofereix als joves de 16 a 21 anys un seguit d'estratègies i recursos perquè, de forma crítica, incorporant coneixements, debatent entre companyes i companys i reflexionant sobre els propis comportaments, tractin de prendre críticament les seves decisions davant el consum d'alcohol i de cànnabis.

Els continguts del programa s'estructuren en quatre mòduls en els que es treballa el compromís i implicació en l'activitat preventiva, les normes socials sobre el consum de drogues i el lleure saludable, les relacions personals i la capacitat de relacionar-se i les habilitats i intenció de conducta davant les ofertes de consum de substàncies addictives. Per això, el programa s'estructura en set sessions de treball, cadascuna amb les seves activitats d'aprenentatge i una sessió final en la que es fa una festa de cloenda promoguda pel propi alumnat.

Les diferents sessions del programa estan lligades entre sí amb un joc online i d'aplicació mòbil anomenat "Juvelon", a partir d'una història que fa de fil conductor per tal de situar els joves en un escenari fictici (planeta diferent de la Terra) on han d'assolir una missió com a grup. Al llarg de les set sessions obtindran informació i experimentaran aspectes relacionats amb les conductes dels joves de Juvelon, per finalment fer balanç de tota la informació i comparar i reflexionar sobre les conductes dels joves de Juvelon amb les seves pròpies. Tanmateix, la sessió 1 inclou una activitat a realitzar amb el joc de taula "Tu saps, Tu tries".

Les sessions contenen activitats que utilitzen diferents dinàmiques i l'ús de TICs (Aplicació mòbil i gravació de vídeo en totes les sessions del programa) per afavorir la participació activa de l'alumnat en les sessions.

El programa consta del següent material: guia de l'educadora, carpeta amb fitxes d'activitats per l'alumnat, joc de taula "Tu saps, Tu tries", un audiovisual i un enllaç d'accés al joc online o aplicació mòbil.

S'aconsella realitzar el programa el 2n o 3r trimestre del curs escolar per assegurar un bon grau de cohesió de grup entre l'alumnat i l'assimilació de la formació rebuda al 1r trimestres per part del professorat

El centre es compromet a omplir una breu enquesta d'avaluació final del programa a través del web de l'ASPB

Per saber-ne més: <https://www.aspb.cat/documents/materialsreptes/>.

FORMACIÓ ASSOCIADA

L'ASPB ofereix, al inici de cada curs, una formació presencial de 8 hores per al professorat on s'explica el funcionament del programa. Es recomana l'assistència a la formació a tot el professorat que realitza el programa per primera vegada

Des de l'ASPB es dóna suport continu al llarg del curs.

QUÈ SE N'ESPERA

S'espera que el programa hagi contribuït a:

- Identificar els principals riscos del consum d'alcohol i cànnabis
- Promoure actituds favorables a no consumir alcohol ni cànnabis.
- Millorar les habilitats socials i l'autoeficàcia per refusar l'oferta de consum d'alcohol i de cànnabis quan no es vol consumir.

CONTACTE

ASPB: prevenció.escola@aspb.cat

Anabel Roselló

arosello.ceb@gencat.cat

Consorci d'Educació de Barcelona

